

РЕЦЕНЗИЯ

ВЪРХУ ДИСЕРТАЦИОНЕН ТРУД ЗА
ПРИДОБИВАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА И НАУЧНА СТЕПЕН “ДОКТОР”

Автор: маг. инж. Румен Стойчев Костов

Тема: „Приложението на инструментариум на управленски концепции в лекото машиностроене – фактор за подобряващи се резултати”

Професионално направление: 3.7 “Администрация и управление”

Научна специалност: “Икономика и управление”

Рецензент: доц. д-р инж. Огнян Димитров Андреев,
ръководител на катедра „Икономика, индустриален инженеринг и мениджмънт” при
Стопански факултет на ТУ-София

1. АКТУАЛНОСТ НА РАЗРАБОТЕНИЯ В ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД ПРОБЛЕМ

Предложеният дисертационен труд на тема “Приложението на инструментариум на управленски концепции в лекото машиностроене – фактор за подобряващи се резултати” съдържа оригинално научно-приложно изследване, ориентирано към проблема за повишаване конкурентоспособността на българските предприятия от леката промишленост, използвайки за основа подхода на съвременните концепции за планиране, управление и контрол – и в областта на стратегическия мениджмънт, и в областта на оперативното управление на производствената подсистема на предприятието.

Тематиката на дисертационния труд придобива критична важност в съвременните условия на глобализация и повсеместно интензифициране на конкурентната борба, особено с увеличаване именно на ролята на производствената подсистема за повишаване конкурентоспособността на фирмата.

В резултат на нарастващата практическа актуалност на този проблем през последните години нараства и броят на научните публикации, посветени на него. Извършват се и множество емпирични изследвания. Въпреки това все още редица важни проблеми, в това число и използването на съвременните управленски концепции в малките и средни предприятия от лекото машиностроене, остават нерешени или не са достатъчно добре разработени.

Изложеното до тук дава основание да се заключи, че **темата на дисертацията е актуална** и има практическа значимост. **Изследваният проблем е ясно формулиран.** Докторантът е обосновал добре значимостта и актуалността на темата.

2. СТЕПЕН НА ПОЗНАВАНЕ СЪСТОЯНИЕТО НА ПРОБЛЕМА И ТВОРЧЕСКА ИНТЕРПРЕТАЦИЯ НА ЛИТЕРАТУРНИЯ МАТЕРИАЛ

Считам, че докторантът компетентно е открил нерешените и ненапълно решените проблеми и на тази основа е определил върху какво да фокусира своето внимание. Трябва да се подчертае, че избраната тема е комплексна и сложна и за разработването ѝ са необходими добра теоретична подготовка, добри аналитични способности и опит в извършването на научни изследвания.

Докторантът е използвал общо 104 литературни източника, от които 58 на кирилица и 46 на английски език. Те са използвани реално и цитирани в текста на дисертацията. Това дава основание да се направи изводът, че докторантът познава основната литература в областта на изследвания проблем. Литературните източници са ползвани добросъвестно и коректно, което дава възможност да се отличи личният му принос.

3. СЪОТВЕТСТВИЕ НА ИЗБРАНАТА МЕТОДИКА НА ИЗСЛЕДВАНЕ И ПОСТАВЕНАТА ЦЕЛ И ЗАДАЧИ НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД С ПОСТИГНАТИТЕ ПРИНОСИ

Целта на дисертацията е, на базата на теоретичните постановки по проблема, да се разработи подходяща методика за приложение на инструментариума на съвременните управленски концепции в лекото машиностроене на български високотехнологични предприятия, в условията на глобализацията на бизнеса. Считам, че структурата на дисертацията напълно съответства на поставената цел, която да се реализира в конкретно експортно ориентирано предприятие („Херти” АД). Дефинираните задачи коректно съответстват на изводите в литературния обзор и са в основата за изпълнение на заявената цел. За да се установи достоверността на методиката са използвани съвременни методи за изследване, които показват ефективността от нейното приложение. От тази гледна точка приемам, че е налице съответствие между методиката, основната цел и задачите, които са поставени в дисертационния труд.

4. АНАЛИТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ЕСТЕСТВОТО И ОЦЕНКА НА ДОСТОВЕРНОСТТА НА МАТЕРИАЛА

Дисертационният труд е разработен в обем от 177 страници и е структуриран в увод, три глави, заключение, списък на ползваната литература. В него се съдържа необходимото количество фигури, таблици, графики и приложения.

Основната докторска теза е изложена в увода и е защитена в трите глави, включващи:

- Анализ на теоретичните основи на съвременните управленски концепции и техния инструментариум;
- Проучване прилагането на съвременни управленски концепции и техния инструментариум във фирмите от лекото машиностроене на страната;

- Организационни и проектни дейности по внедряване на съвременни управленски практики в „Херти” АД;

Определено смятам, че след неколнократните доработки на дисертационния труд в резултат на обсъжданията материалът е придобил много по-коректен и завършен вид и структура. Взети са пред вид основните забележки и препоръки на рецензентите и мнозинството изказали на отделните дискусии. Същото бих посочил и по отношение на моите препоръки и бележки.

5. ПРИНОСИ НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Приносните моменти в дисертационното изследване се свеждат до доказване с нови за българската практика средства на съществени страни в съществуващи научни проблеми и теории.

Характерът им е предимно научно-приложен и приложен и по мое мнение те могат да бъдат класифицирани както следва:

- Научно-приложни приноси

- 1) Чрез проучване на широк кръг от литературни източници в областта на управленските концепции са **открити виждания и подходи** с перманентна значимост и полезност за обогатяване на възгледите, професионалните и личностните качества на настоящите висши ръководители на предприятия;
- 2) **Проучени са актуални управленски концепции и е аргументиран избор** на подходящ за използване в практиката на предприятията от лекото машиностроене инструментариум от тези концепции;
- 3) **Извършен е анализ** на състоянието на лекото машиностроене в страната с основна насоченост към прилагането на инструментариума на съвременните управленски концепции в него;
- 4) **Разработен е начин за измерване и оценка на резултатите** от въвеждането на инструментариума на съвременни управленски концепции, като част от системата за контролинг на предприятието;

- Приложни приноси

- 5) **Осъществена е целенасочена проектна и организационна дейност по внедряване** на определени инструменти на съвременните управленски концепции в конкретна фирма от лекото машиностроене на страната;
- 6) **Апробиран е с доказателства** фактът, че внедреният инструментариум има характеристиките на т. нар. „добри управленски практики“ за предприятието и осигурява подобряващи се резултати от неговото функциониране в няколко важни измерения. По този начин на предприятието са осигурени важни конкурентни предимства.

По моя преценка дисертационният труд и приносите са лично дело на докторанта. Считам, че те са достатъчни за този вид изследване и ще обогатят знанията в областта на съвременните управленски концепции за стратегическия и операционен мениджмънт в предприятията от леката промишленост у нас и особено тяхното приложение в управленската практика.

6. АВТОРЕФЕРАТ И ПРЕЦЕНКА НА ПУБЛИКАЦИИ ПО ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Авторефератът, със своята структура и съдържание, отразява вярно и точно дисертационния труд и постиженията на докторанта.

Смятам, че и шестте представени от докторанта публикации са свързани с дисертационния труд. Те включват 1 статия и 5 доклада, представени на национални и международни научни форуми. Приемам посочените публикации като част от дисертационния труд, като те му осигуряват необходимата публичност. Не ми е известно публикациите да са цитирани от други автори.

7. МНЕНИЯ, ПРЕПОРЪКИ И БЕЛЕЖКИ ПО ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Моето общо мнение е, че в настоящия си вид дисертационният труд. Авторът е положил много усилия за доработката на материала, резултатът от което е един завършен и на по-високо равнище труд, в сравнение с пос-

ледното обсъждане от 28.10.2012 г.

Въпреки общата ми положителна оценка за дисертацията, смятам за необходимо да посоча и някои бележки, които по мое мнение биха допринесли за по-голямата пълнота на материала, по-доброто представяне и по-„академичния“ изказ на докторанта:

- Разработката би спечелила допълнително, ако докторантът, изтъквайки предимствата, които носи използването на „Лийн“ в предприятието, както и това, че именно състоянието на производството е много показателно за компанията като цяло, беше предложил и внедряването на един от неговите основни инструменти, свързани с производствената подсистема, а именно КАНБАН;
- Тъй като един от основните въпроси, разглеждани в дисертационния труд и направления на въздействие от предлагания в методиката инструментариум е намаляването на размерите на сериите/партидите, продължавам да поддържам мнението си за полезността на използването на метода за определяне оптималния размер на партидата (Economic Order Quantity – EOQ), с чиято помощ много лесно може да се изгради „стратегия“ за поведението на производствената подсистема по отношение на заделите и запасите, като едновременно с това се минимизират производствените разходи. Тази стратегия би могла да подпомогне значително впоследствие внедряването на КАНБАН;
- Към разработката могат да бъдат отправени и някои незначителни забележки и препоръки от редакционен характер.

Необходимо да се подчертае, че посочените критични бележки не са от естество, което да омаловажи достойнствата на дисертационния труд и да попречи на общата му положителна оценка.

8. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Предложеният за рецензиране дисертационен труд представлява завършено изследване, лично дело на докторанта и отговаря на високите изисквания, възприети във ВСУ „Черноризец Храбър” при присъждане на образователната и научна степен „доктор”. Изтъкнатите по-горе достойнства ми дават основание за положителна оценка на труда. Всичко това ми дава основание да предложа на уважаемите членове на научното жури да дадат своята положителна оценка на дисертационния труд на Румен Костов „Приложението на инструментариум на управленски концепции в лекото машиностроене – фактор за подобряващи се резултати” и да му присъдят образователната и научна степен “Доктор” в професионално направление 3.7. “Администрация и управление” по специалност „Икономика и управление”.

София, 04.06.2012 г.

Рецензент:

(доц. д-р инж. О. Андреев)